

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, http://www.smm.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

2015-09-08 Nr. *SR-3988*

I 2015-07-08 Nr. 23-2472

2015-07-10 Nr. S-2015-4336

Prof. dr. Giedrei Kvieskienei,
Lietuvos edukologijos universiteto Socialinės
edukacijos fakulteto tarybos pirmininkei

Kopijos:

Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir
darbo komitetui

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

DĖL ATVIRO LAIŠKO

Švietimo ir mokslo ministerija išnagrinėjo Lietuvos edukologijos universiteto Socialinės edukacijos fakulteto, socialinių pedagogų ir pilietinių organizacijų atstovų atvirame laiške „Tam, kad mūsų vaikai būtų laimingi“ išdėstytas problemas ir palaiko siūlymus dėl sisteminės vaiko gerovės kūrimo.

Švietimo ir mokslo ministerija rodo iniciatyvą ir aktyviai dirba šia kryptimi, telkdama tarpinstitucines pajėgas. Švietimo ir mokslo ministerijos iniciatyva suburta 5 ministerijų (Švietimo ir mokslo, Sveikatos apsaugos, Socialinės apsaugos ir darbo, Teisingumo, Vidaus reikalų), Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos, Prezidento kanceliarijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovų darbo grupė parengė Kompleksiškai teikiamos pagalbos, specialiojo ugdymo mokyklų / centrų ir vaikų socializacijos centrų veiklos kokybės gerinimo 2015–2017 metų tarpinstitucinio veiksmų plano (toliau – TVP) projektą. TVP numato priemones ir koordinuotus visų institucijų ir įstaigų, dirbančių su vaikais ir šeima, veiksmus, padėsiančius savivaldybėse išplėtoti kompleksiškai teikiamą švietimo pagalbą, socialinės paramos ir sveikatos priežiūros paslaugas vaikams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams). Reikalingos paslaugos bus teikiamos arčiau gyvenamosios vietos, todėl mažės specialiosiose mokyklose ir socializacijos centruose ugdomų vaikų skaičius. Specialiosios mokyklos ir socializacijos centrai bus esmingai pertvarkomi: mažesnis vaikų skaičius, kokybiška aplinka, aukšta dirbančių specialistų kompetencija, glaudus tarpžinybinių komandų darbas centruose. Gerės specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymas, bus pertvarkoma vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros sistema, sumažės vaikų, iškritusių iš švietimo sistemos, skaičius.

Pagrindiniai TVP uždaviniai yra plėtoti ir užtikrinti kompleksiškai teikiamos pagalbos prieinamumą ir kokybę vaikams nuo gimimo iki 18 m. (turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki 21 metų) ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) jų gyvenamojoje vietoje; didinti specialiųjų mokyklų ir specialiojo ugdymo centrų veiklos efektyvumą; tobulinti vaiko minimalios priežiūros priemonių sistemą; sukurti tinkamas sąlygas elgesio problemų turinčių vaikų resocializacijai ir jų integracijai į bendruomenę, tobulinant vaiko vidutinės priežiūros sistemą.

Šiems uždaviniams įgyvendinti numatoma tobulinti kompleksiškai teikiamos pagalbos teisinį reglamentavimą, t. y. įstatymų lygmeniu įtvirtinti nuostatą kompleksiškai teikti pagalbą vaikams iki 18 metų, o turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki 21 metų; tobulinti teisės aktus dėl keitimosi informacija tarp institucijų, atsakingų už vaiko teisių apsaugą ir vaiko gerovę įvairiose srityse; visose savivaldybėse įsteigti tarpinstitucinio bendradarbiavimo

koordinatoriaus pareigybę (-es), atitinkamai pagrindines nuostatas dėl tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus pareigybės privalomumo, jo įgaliojimų ir steigimo pagrindų įtvirtinant įstatymų lygmens teisės akte (-uose) ir išsamiau jo veiklą, funkcijas ir kt. reglamentuojant įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose; stiprinti kompleksiskai teikiamą pagalbą šeimai ir vaikui, didinti jos prieinamumą, plėtojant mobiliąsias paslaugas, pasitelkiant nevyriausybinės organizacijas, užtikrinti kiekvienam vaikui reikalingą kompleksiskai teikiamą pagalbą; stiprinti vaikų ligų profilaktiką, ankstyvą diagnostiką bei laiku teikiamą gydymą; plėtoti koordinuojančių ir kompleksiskai teikiančių pagalbą specialistų kompetencijas, organizuojant kvalifikacijos tobulinimą; kurti kompleksiskai teikiamos pagalbos stebėsenos sistemą, sukuriant kompleksiskai teikiamos pagalbos rodiklius ir parengiant stebėsenos tvarką; informuoti visuomenę apie kompleksiskai teikiamas paslaugas vaikui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams), parengiant įvairią medžiagą (lankstinukus, paslaugų žemėlapius ir kt.) ir pasitelkiant visuomenės informavimo priemones, internetinę žiniasklaidą, socialinius tinklus ir pan.

Specialiųjų mokyklų ir specialiojo ugdymo centrų veiklos efektyvumo numatoma siekti, laipsniškai pertvarkant mokyklas ir centrus į lanksčiau ir atviriau vaikų ugdymą, sveikatos priežiūros ir socialines paslaugas organizuojančias įstaigas, tobulinti finansavimo sistemą, įgyvendinti kooperuoto finansavimo principus.

Vaiko minimalios priežiūros priemonių sistemai tobulinti yra rengiamas Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, numatomos priemonės ir lėšos plėsti minimalios priežiūros vykdytojų ratą, stiprinti specialistų, įgyvendinančių minimalios priežiūros priemones, kompetencijas, vykdyti Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo įgyvendinimo stebėseną, paskiriant už tai atsakingą instituciją. Kuriama vaikų socializacijos centrų sistemos koncepcija, kuria remiantis bus laipsniškai pertvarkyti vaikų socializacijos centrai. Pasitelkus 2014–2020 m. ES lėšas, bus steigiamas naujo tipo vaikų socializacijos centras, kurio ugdymo filosofija, aplinka, vykdoma veikla ir darbuotojų kompetencijos realiai padės vaikui resocializuotis. Numatoma, kad tai bus mažas centras (iki 20 vaikų), kuriame dirbs stipri kvalifikuotų įvairių sričių specialistų komanda, teikianti individualią pagalbą kiekvienam vaikui keičiant jo elgesį, bus sudarytos sąlygos dalyvauti bendrojo ugdymo ar profesinio mokymo programose, patrauklioje neformaliojo švietimo veikloje. Šio centro pavyzdžiu bus laipsniškai pertvarkomi ir kiti šiuo metu veikiantys centrai.

Šio plano priemonės taip pat numato savivaldybių administracijų ir mokyklų vaiko gerovės komisijų įgaliojimų, statuso sustiprinimą bei darbo kokybės gerinimo būdus, savivaldybėse didinti švietimo pagalbos specialistų (psichologų, socialinių pedagogų ir kt.) skaičių visose ugdymo įstaigose.

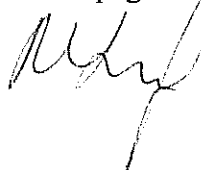
Parengtas TVP projektas derinamas su suinteresuotomis institucijomis.

Taip pat, vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro 2014 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-485 „Dėl Vaikų ir jaunimo socializacijos 2014–2016 metų veiksmų plano patvirtinimo“, numatoma peržiūrėti Socialinio pedagogo kvalifikacinius reikalavimus ir pareiginę instrukciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2001 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 1667 „Dėl Socialinio pedagogo kvalifikacinių reikalavimų ir pareiginių instrukcijų patvirtinimo“, ir parengti pakeitimus, kurie prisidėtų prie vaikų ir jaunimo socializacijos priemonių įgyvendinimo gerinimo. Į darbo grupę bus kviečiami socialinius pedagogus vienijančių organizacijų atstovai, taip pat Lietuvos socialinių pedagogų asociacijos nariai.

Ministerija pritaria siūlymui didinti Tarpžinybinės vaiko gerovės tarybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos statusą sudaryti sąlygas nevyriausybinių organizacijų atstovams dalyvauti jos darbe.

Tikimės, kad glaudus bendradarbiavimas su nevyriausybėmis organizacijomis suteiks galimybę surasti veiksmingiausius sprendimus tobulinant švietimo pagalbos sistemą.

Švietimo ir mokslo viceministrė

Natalja Istomina